

Oana BORS

Sărbătoare cu premieră

Teatrul Național din Timișoara a sărbătorit 30 de ani de când s-a alăturat celorlalte teatre cu acest statut din București, Iași, Cluj, Craiova. Ca privitor al unui astfel de eveniment, moment de evocare, nu poți avea decât respect pentru istoria înfăptuită. Pentru privitorii legați direct de acest spațiu, fiecare loc are o altă dimensiune decât cea percepută de trecătorul întâmplător ce poposește aici; legați între ei de clipele petrecute alături, înseamnă emoție, și bucurie, și tristețe. Emoția și bucuria readuceri aminte și, poate, pe undeva, tristețea clipei scurse ce nu mai are putere a se întoarce. Spectatori așezați în fotoliile teatrului, cei care dau sau au dat suflet scenei, au revăzut înviind pe ecran, proiectate, imagini pe care mulți le păstrează închise în cutia memoriei. Au și vorbit despre timpuri trecute. Sunt vieți sau felii de vieți, destine împlinite sau neîmplinite care, în timp, au devenit doar mărturii pe o foaie de hârtie sau pe peliculă...

O astfel de memorie vorbește despre primele atestări ale unei „întreprinderi teatrale” în Timișoara, ce datează din 1753. În 1876 se inaugurează clădirea ce adăpostește astăzi teatrul, Opera Română, Teatrul German de Stat și Teatrul „Csiky Gergely”, iar în 1928 se inaugurează clădirea refăcută a teatrului.

Primul spectacol în limba română a avut loc în martie 1870, însă într-o sală a Hotelului „Tigru”. Turneele unor trupe de teatru din celelalte orașe sau chiar stagioni ale unor teatre stabilite temporar în Timișoara au suplinit lipsa unui teatru românesc aici.

În 1945 s-a înființat primul teatru profesionist, Teatrul Muncitoresc al Poporului, care în 1949 se transformă în Teatru de Stat. Din 1966, i se schimbă titulatura, purtând numele lui Matei Millo, iar 1971 este anul în care devine Teatru Național, sub direcția lui Gheorghe Leahu.

Trecutul rămâne însă în amintire, importantă este clipa trăită. Așa că premiera Teatrului Național din Timișoara, *Visul unei nopți de*

vară de Shakespeare în regia Sandei Manu, căreia i s-a alăturat una dintre premierele acestei stagioni ale Teatrului Național din București, *Jocul dragostei și al întâmplării* de Marivaux, regia Felix Alexa au adus sărbătoarea către pulsul prezentului.

Și dacă s-a vorbit de timp, întoarceri și reîntoarceri, *Visul unei nopți de vară* a însemnat reîntoarcerea regizoarei Sanda Manu, după ani de absență în care s-a dedicat numai muncii pedagogice.

Experiența de acest gen s-a făcut vizibilă și în spectacolul timișorean, în explicita narare scenică a poveștii ce se împletește în jurul *visului*, în concizia scenelor distinct decupate. Ceea ce pierde însă substanțial sunt poezia, farmecul, vraja, mirajul, ce îl conține și transmite textul, vitalitatea personajelor.

Firescul și dinamismul îl aduc îndrăgostiții (Ada Simionică, Claudia Ieremia, Romeo Ioan, Ruslan Rotaru), un firesc al sentimentelor autentice susținut și de o naturalețe a rostirii. Li se alătură meșteșugari din Stratford a căror prezență stârnește accente de răs grație, în special, expresivității lor în scenele cu umor fin dirijat.

Printre zâne, elfi, îndrăgostiți, regi, țărani, printre spectatori se plimbă *Puck* (Alina Reus), cel ce apropie oamenii de zei și zii de oameni. Acum a căpătat fața unui energic Scaramouche „trimis înainte ca o mătură/ Să măture praful de după ușă.”

Teatrul Național Timișoara – Visul unei nopți de vară de W. Shakespeare. Regia: Sanda Manu. Decorurile: Emilia Jivanov. Costumele: Geta Medinschi. Ilustrația muzicală: Adrian Ilica. Dans: Francisc Valkay. Distribuția: Traian Buzoianu, Luminița Stoianovici, Daniel Petrescu, Bernard von Bömches, Ana Maria Cojocaru, Claudia Ieremia, Romeo Ioan, Ada Simionică, Ruslan Rotaru, Alina Reus, Ion Rizea, Cristian Szekeres, Florin Ionescu, Cătălin Ursu, Calin Ionescu, Colin Buzoianu, Doru Iosif, Constantin Tovarnichi, Laura Avarvarei, Corina Dohanici, Monica Rusei, Luminița Tulgara, Laura Miculescu. Data premierei: 14 octombrie 2001.